

NYT om naturbeskyttelsesloven

Juni 1998 – Indrykning nr. 203-214

Indhold

- 203. Dansk forslag til EF-habitatområder
- 204. Vejledning til administration og forvaltning af internationale naturbeskyttelsesområder.
- 205. Højesteretsdom om at en tilladelse til at indrette containerlosseplads på et fredet område var ugyldig (NBSKL § 50)
- 206. Østre Landsretsdom om begrebet "bebyggelse" i naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 1.
- 207. Dom om overtrædelse af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, nr. 2 om beskyttelse af moser.
- 208. Naturklagenævnets afgørelse om beplantning inden for åbeskyttelseslinien langs en overdrevsskrænt (NBSKL §§ 3 og 16)
- 209. Naturklagenævnets afgørelse om fjernelse af 5 digeforløb (NBSKL § 4)
- 210. Naturklagenævnets afgørelse om etablering af put-and-take fiskeri i to eksisterende søer (NBSKL § 3)
- 211. Naturklagenævnets afgørelse om delvis rørlægning af en bæk (NBSKL § 3)
- 212. Naturklagenævnets afgørelse om opførelse af et redskabsskur ved en å (bl.a. NBSKL § 3)
- 213. Naturklagenævnets afgørelse om registrering af et engareal (NBSKL § 3)
- 214. Naturstyrelsens ophævelse af en afgørelse vedrørende registrering af engareal og sø. (NBSKL § 3).

203. Dansk forslag til EF-habitatområder

Regeringen afleverede den 5. juni 1998 de sidste danske forslag til EF-habitatområder til EU-kommissionen. Der er således afleveret forslag om i alt 194 danske områder af fællesskabsbetydning svarende til ca. 1 mio. ha, hvoraf de 280.000 ha er landareal. En stor del af områderne ligger indenfor EF-fuglebeskyttelsesområderne, ligesom ikke uvæsentlige arealer er fredede.

Indtil der er taget stilling til, hvorvidt de 194 områder rent faktisk bliver omfattet af den samlede fællesskabsliste, er Danmark forpligtet til at beskytte områderne mod forringelser og forstyrrelser. Alle myndigheder er umiddelbart forpligtet til at administrere efter direktivet, i

hvert fald i det omfang de skønsmæssige beføjelser efter gældende lovgivning rummer mulighed herfor.

Miljø- og energiministeren vil i den nærmeste fremtid udsende en bekendtgørelse om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder (fugle-, habitat- og Ramsarområder). Bekendtgørelsen er en revision af den gældende bekendtgørelse nr. 408 af 25. maj 1994 om EF-fuglebeskyttelses-områder og Ramsarområder. Bekendtgørelse nr. 408 angiver indtil videre retningslinierne for administration også af habitatområderne.

Til brug for administrationen og forvaltningen af områderne vil Naturstyrelsen i løbet af sommeren sende nedennævnte materiale til amter og kommuner:

- Digitaliseret kortgrundlag for EF-habitat-områder. Kopi af de enkelte områders indberetningsskemaer, som er sendt til EU-kommissionen.
- Oversigt over udpegningsgrundlaget for hvert område. Styrelsen vil i øvrigt annoncere den endelige udpegning i landsdækkende aviser og i jordbrugets blade.

204. Vejledning til administration og forvaltning af internationale naturbeskyttelsesområder.

Naturstyrelsen sender i slutningen af 1998 et udkast til vejledning vedrørende administration og forvaltning af de internationale naturbeskyttelsesområder til høring hos statslige myndigheder, de kommunale og andre relevante organisationer.

Inden udarbejdelsen af første udkast er styrelsen interesseret i at modtage erfaringer med anvendelsen af den hidtidige foreløbige vejledning i administration af EF-fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder (Naturstyrelsen 1996) og ideer til, hvilke typer af oplysninger kommuner og amter har manglet i den daglige administration af områderne.

Forslag, ideer og påpegning af problemfelter bedes sendt til styrelsens Økologiske kontor - meget gerne inden udgangen af august måned.

205. Højesteretsdom om at en tilladelse til at indrette containerlosseplads på et fredet område var ugyldig (NBSKL § 50)

I 1968 blev der på et fredet areal indrettet en kommunal losseplads, hvis fortsatte drift blev tilladt midlertidig opretholdt i fredningen i 1972. Denne tilladelse blev forlænget af Overfredningsnævnet i 1986 og 1992. I den seneste afgørelse forudsættes, at lossepladsen skulle ophøre senest ved udgangen af 1994.

I 1994 tillod Fredningsnævnet, at lossepladsen blev indrettet og udbygget som en permanent containerlosseplads. Dette indebærer en lukning af den hidtidige åbne losseplads, idet det

container deponerede affald fremtidig ville blive transporteret til et andet sted til destruktion eller omdannelse.

Ejeren til naboejendommen, der var en fredet sommerhusgrund, gjorde i en sag mod Fredningsnævnet gældende, at dispensationen af 1994 var ulovlig og derfor ugyldig. Ejeren henviste bl.a. til, at da containerpladsen var en ny og særligt forurenende virksomhed, hvis drift var uforenelig med fredningsformålet, var det en fejl, at Fredningsnævnet afgjorde sagen efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1. Omvendt gjorde sagsøgte gældende bl.a., at de foranstaltninger, der ønskedes gennemført, havde en forholdsvis begrænset karakter og derfor ikke var i strid med fredningen.

Landsretten kom til det resultat, at den godkendte foranstaltning havde en så forholdsvis begrænset karakter og rækkevidde, at det ikke kunne anses som en fejl, at sagen af Fredningsnævnet var blevet behandlet som en dispensationssag efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, mens Højesteret nåede til det modsatte resultat.

I præmisserne i Højesterets dom er bl.a. anført følgende:

"Ved vurderingen af, om Kommunes ansøgning til Fredningsnævnet har kunnet behandles som en dispensationssag, må der tages udgangspunkt i, at lossepladsen ifølge Overfredningsnævnets kendelse af ... 1992 skulle ophøre senest ved udgangen af 1994. Fra dette tidspunkt var fredningsbestemmelserne i Overfredningsnævnets kendelse af ... 1972, hvorefter arealerne ikke måtte anvendes til oplags- og losseplads, således ubetinget gældende.

Kommunens ansøgning vedrører permanent etablering af en befæstet plads med opstilling af containere til modtagelse og komprimering af affald. Uanset det forholdsvis begrænsede areal, der vil medgå til pladsen, strider etableringen af en sådan virksomhed i et naturområde som det foreliggende både mod det nævnte forbud og mod fredningens formål i øvrigt, således som dette er beskrevet i afsnittet om fredningens indhold i fredningskendelsen.

Fredningsnævnet har derfor ikke haft hjemmel til at meddele dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1. Det kan herved ikke tillægges betydning, om den af myndighederne valgte løsning på affaldsproblemer efter en samlet interesseafvejning måtte anses som mere eller mindre hensigtsmæssig".

(Højesterets dom af 26. nov. 1997 (I 108/1996) jfr. Ugeskrift for Retsvæsen 1997 s. 74 ff.).

206. Østre Landsretsdom om begrebet "bebyggelse" i naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 1.

Østre Landsret har i en dom af 13. marts 1998 taget stilling til begrebet "bebyggelse", der er anvendt bl.a. i naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 1.

Sagen drejede sig om, hvorvidt opsætning af 6 lysmaster til belysning af en ridebane efter mørkets frembrud krævede tilladelse efter planlovens § 35 og naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 1. Masterne var 9 m høje og var uden fundament, kun befæstet ved nedgravning i 1,20 m dybde, således at højden var på 7,80 m over jorden.

Den pågældende amtskommune varslede skriftligt et påbud, såfremt der ikke inden en vis frist blev indsendt ansøgning om landzonetilladelse og skovbyggeliniedispensation. Dette blev påklaget til Naturklagenævnet, der stadfæstede amtskommunens varsling af et påbud om lovliggørelse.

I sagen mod Naturklagenævnet gjorde ejeren af den pågældende ejendom gældende bl.a., at der ikke var hjemmel til de varslede påbud, dels fordi masterne sprogligt set ikke kunne anses for bebyggelse, dels fordi de ikke var omfattet af byggelovens bebyggelsesbegreb, hvortil der henvises i bemærkningerne til bl.a. naturbeskyttelsesloven.

Naturklagenævnet gjorde på sin side gældende, at master er omfattet af byggelovens bebyggelsesbegreb, og at begrebet i begge love skulle fortolkes i overensstemmelse med formålet i de pågældende love og hensynet bag de enkelte bestemmelser. De omhandlede elmaster var landskabsfremmede og virkede skæmmende. Højde og forankring kunne ikke tillægges betydning. Formålet med naturbeskyttelseslovens § 17 var at sikre det frie udsyn.

I præmisserne i dommen, der frifandt Naturklagenævnet, hedder det:

"De omhandlede master må anses for at ligge inden for bebyggelsesbegrebet, således som dette er fastsat i byggeloven. Det anførte om bygningsreglementerne findes ikke at gøre nogen ændring heri.

Herefter og under hensyn til bevarelse af de landskabsmæssige værdier, som såvel plan-loven som naturbeskyttelsesloven tilsigter at sikre, finder retten, at de omhandlede master må anses for omfattet af forbuddet mod bebyggelse, der er indeholdt i planlovens § 35, stk. 1, og naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 1".

Det bemærkes, at dommen også må kunne lægges til grund for fortolkningen af begrebet "bebyggelse" i naturbeskyttelseslovens § 16.

(Østre Landsrets dom af 7. marts 1998 (7. afd. B-0089-97). J.nr. SN 1996-3312-0002).

207. Dom om overtrædelse af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, nr. 2 om beskyttelse af moser.

Retten i Tønder har ved dom af 20. maj 1998 idømt en lodsejer en bøde på kr. 5.000 for at have ændret tilstanden af en mose ved afgræsning af en flok kreaturer.

Lodsejeren, der ikke bestred, at der var tale om en mose, gjorde under sagen gældende at den foretagne afgræsning var sket som led i et sædvanlig omlæg, foretaget indenfor et interval på 20 til 25 år, og at han derfor ikke havde foretaget nogen ændring af arealet, der overskred det lovlige, således som dette var defineret ved Naturstyrelsens notat af 5. marts 1997, mens anklagemyndigheden bestred, at dette notat havde relevans for strafbarheden af den erkendte afgræsning af mosearealet.

Om det nævnte notat, der vedrører § 3, specielt i relation til ferske enge i marskegnene henvises til indrykning nr. 189 i Nyt om § 3 og § 4, især punkt 6, s. 6-7.

I dommens præmisser er bl.a. anført følgende:

"Indledningsvis finder retten anledning til at præcisere at er beliggende øst for Tinglev by, og at området omkring generelt ikke har megen lighed med de marskegne, der er hovedtemaet i notatet af 5-3-97.

Retten finder derfor ikke, at et notat i sig selv kan tages noget indicium for at der i skulle være en lokal kutyme for omlæg med specielt lange intervaller, hvilket efter notatets eget indhold, må være en forudsætning for at omlæg kan accepteres med længere mellemrum end hovedreglen på 12 år. En sådan lokal kutyme ses ej heller ved den øvrige bevisførelse sandsynliggjort og tiltalte findes herefter skyldig i overensstemmelse med tiltalen og sin egen erkendelse".

(Retten i Tønders dom af 20. maj 1998 (ss 485/96). J.nr. 1996-4312/8-0004).

208. Naturklagenævnets afgørelse om beplantning inden for åb beskyttelseslinien langs en overdrevsskrænt (NBSKL §§ 3 og 16)

Et amt meddelte afslag efter naturbeskyttelseslovens § 16 (åbeskyttelseslinien) og § 3 (beskyttede naturtyper) på en ansøgning om tilladelse til etablering af læplantning på et dyrket areal langs overkanten af en ådal og en overdrevsskrænt, i "skellet" mellem en græsmark og et dyrket areal. Læplantningen skulle bestå af 6 rækker blandede, løvfældende træer.

Amtet henviste i afgørelsen bl.a. til, at beplantning af den pågældende strækning ville være i strid med hensynet til bevarelse af det åbne å-landskab med ådale og overdrevsskrænter, samt at dele af den strækning, der ønskedes beplantet, var omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, idet der var tale om et overdrevsareal.

Lodsejeren påklagede afgørelsen til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet stadfæstede amtets afgørelse, idet nævnet lagde vægt på, at der var tale om et åbent landskab med en uberørt ådal med dertil knyttede væsentlige landskabelige værdier, at den ønskede læplantning langs overkanten af ådalen ville medføre en væsentlig ændring af naturtilstanden i området, og at det var uden betydning, at andre strækninger af ådalen var beplantet med skov.

Hertil kom, at en del af området var omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, idet der var tale om et overdrevsareal, og at der ikke i sagen var anført sådanne særlige omstændigheder, der kunne medføre en undtagelse fra bestemmelsen om beskyttelse af de naturtyper, der er omfattet af § 3.

(Klagenævnets afgørelse af 25. aug. 1997, NKN j.nr. 97-132/800-003, SNS j.nr. 1996-4316/0-0001).

209. Naturklagenævnets afgørelse om fjernelse af 5 digeforløb (NBSKL § 4)

Et amt meddelte tilladelse til fjernelse af 5 jorddiger, der fremtrådte synligt i landskabet, og som havde en gennemsnitlig længde på 350 m samt en gennemsnitlig højde på 3/4 - 1 m.

Amtet begrundede tilladelsen med, at digernes landskabelige kulturhistoriske og biologiske værdier var så begrænsede, at der burde meddeles tilladelse, at digerne var fritliggende uden sammenhæng med øvrige digeforløb, at de ikke havde tilknytning til udyrkede naturområder, samt at der ville blive etableret læhegn, som på sigt kunne erstatte de omhandlede digers biologiske værdi.

Tilladelsen blev af Danmarks Naturfredningsforening påklaget til Naturklagenævnet.

I klagen var det navnlig anført, at de kulturhistoriske hensyn burde indgå med særlig vægt, da der var tale om gamle skeldiger. Hertil kom, at digerne fremtrådte markant i landskabet og rummede betydelige biologiske værdier, der ikke på kort sigt kunne erstattes af et nyt hegn. Lævirkningen af de gamle, landbrugshistorisk værdifulde digehegn kunne øges ved supplerende beplantning på siden af digerne, hvorved de autentiske digestrækninger blev bevaret.

Naturstyrelsen udtalte, at fire af digerne ikke alene var godt bevarede, men tillige var af stor kulturhistorisk værdi, mens det femte dige efter styrelsens mening ikke havde samme landskabelige værdi og kun var delvist bevaret.

Naturklagenævnet omgjorde amtets tilladelse, således at tilladelsen til fjernelse af fire af digerne blev ændret til et afslag.

Naturklagenævnet begrundede afslaget med bl.a., at digerne rummede betydelige landskabelig og kulturhistoriske værdier, og at den driftsmæssige interesse i at fjerne digerne - læplantning over for formålet med naturbeskyttelseslovens § 4, herefter ikke kunne begrunde en tilladelse.

(Klagenævnets afgørelse af 1. okt. 1997, NKN j.nr. 97-131/550-0001, SNS j.nr. 1996-4316/0-0001).

210. Naturklagenævnets afgørelse om etablering af put-and-take fiskeri i to eksisterende søer (NBSKL § 3)

Et amt meddelte afslag på en ansøgning om etablering af put-and-take fiskeri i to eksisterende søer.

Søerne var opstået i forbindelse med mergelgravning omkring år 1925 og udgjorde hver ca. 20.000 m². Søerne var efter det oplyste meget klarvandede og rummede en naturlig bestand af både skaller, aborrer, gedder og ål.

Amtet begrundede afslaget med bl.a., at der i søerne havde indfundet sig et naturligt plante- og dyreliv, som ville blive forstyrret ved udsætning af ørreder.

Lodsejeren påklagede amtets afslag til Naturklagenævnet, som stadfæstede afslaget.

I afgørelsen hedder det:

"Udsætning af ikke hjemmehørende fiskearter i eksisterende søer udgør en tilstandsændring, som kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3, kan der i "særlige tilfælde" meddeles dispensation fra forbudet i lovens § 3. Efter lovbemærkningerne er en økonomisk interesse ikke i sig selv tilstrækkelig til at begrunde en dispensation, idet der tillige enten må være tale om natur uden særlig fredningsmæssig interesse, eller at indgrebet i sig selv ikke skønnes at medføre nogen afgørende tilstandsændring. Såfremt det ansøgte har en naturforbedrende funktion, er dispensationspraksis mere liberal.

I denne sag er der tale om klarvandede søer med et rigt dyreliv, hvorfor det må forudsættes, at søerne repræsenterer beskyttelsesværdig natur.

Et flertal på 6 medlemmer lægger vægt på, at det ansøgte må antages at medføre væsentlige forandringer af søens naturlige dyreliv, samt at en almindelig økonomisk interesse ikke er tilstrækkelig til at begrunde en dispensation. Flertallet stemmer derfor for at stadfæste amtets afslag".

Mindretallet (3 medlemmer) lagde vægt på, at de tidligere foretagne udsætninger ikke havde ændret søernes egenskab af at være klarvandede samt på lokalbefolkningens interesse i at opnå en forbedret anvendelse af søerne til rekreative formål, og stemte på denne baggrund for at omgøre amtets afslag til en tilladelse.

(Klagenævnets afgørelse af 1. dec. 1997, NKN j.nr. 97-131/650-005, SNS j.nr. 1996-4316/0-0001).

211. Naturklagenævnets afgørelse om delvis rørlægning af en bæk (NBSKL § 3)

Et amt meddelte dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til rørlægning af en strækning på 50 meter af en bæk.

Vandløbets samlede længde var på 1722 meter, hvoraf de øverste 266 meter allerede var rørlagt. Bortset fra denne rørlægning havde vandløbet et åbent forløb helt ud til Vesterhavet. Rørlægningen ønskedes etableret ca. 800 meter nedstrøms i forhold til den eksisterende rørlægning.

Den lokale kommune, som var ansøger, havde anført, at vandløbet var så dybt nedskåret, at der var risiko for udskridning af en privat grusvej beliggende parallelt med vandløbet, samt at bækken i tørre perioder om sommeren udtørrede og derfor ikke var af væsentlig bio-logisk værdi.

Tilladelsen blev påklaget til Naturklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening, som henviste til bl.a., at rørlægningen af vandløbet var i strid med de hensyn, som skal varetages ved administrationen af naturbeskyttelseslovens bestemmelser, at hensynet til at forhindre en eventuel udskridning af den private grusvej, som amtets tilladelse var begrundet med, ikke var tilstrækkelig til, at der kunne meddeles dispensation, at der var gode fysiske forhold i vandløbet, som havde en fin fast stenet og gruset bund, samt at rørlægningen var i strid med intentionerne om at genskabe de frie vandløb, hvortil der årligt bevilges betydelige midler.

I Naturklagenævnets afgørelse, der ændrede dispensationen til et afslag, er bl.a. anført:

"Ved behandlingen af ansøgninger om dispensation til rørlægning af vandløb må der lægges vægt på hensynet til at bevare disse som en del af naturen og landskabsbilledet. En rørlægning vil indebære, at en stor del af det naturlige dyre- og planteliv i forbindelse med den rørlagte strækning forsvinder. Samtidig sker der en væsentlig forringelse af den vandrensende effekt, som vegetationen i forbindelse med vandløbet på den rørlagte strækning har. Det anførte gælder uanset, at det beskyttede vandløb måtte være af en så ringe størrelse, at det kan blive udsat for udtørring i tørre perioder om sommeren".

Et flertal på 7 af de 9 medlemmer af Naturklagenævnet, der deltog i behandlingen, fandt ikke, at hensynet til at undgå en eventuel udskridning af den private grusvej burde tillægges en så væsentlig betydning, at der kunne ses bort fra de naturmæssige forringelser, som rørlægningen ville indebære, hvorfor dispensationen blev ændret til et afslag.

Mindretallet stemte for en stadfæstelse af amtets dispensation.

(Klagenævnets afgørelse af 1. dec. 1997, NKN j.nr. 97-131/550-0005, SNS j.nr. 1996-4316/0-0001).

212. Naturklagenævnets afgørelse om opførelse af et redskabsskur ved en å (bl.a. NBSKL § 3)

En lodsejer påklagede amtets afslag efter

planlovens § 35 samt naturbeskyttelseslovens § 3 til opførelse af et 12,4 m² stort redskabsskur på hans ejendom.

Ejendommen udgjorde en 1,1 ha stor delvist mosebevokset og lavtliggende parcel, som grænsede op til en å. Parcellen var omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og var beliggende blandt 10 andre moseparceller af samme størrelse og med tilsvarende beliggenhed i forhold til åen. Der var ikke opført bebyggelse, hverken på ansøgerens parcel eller på de øvrige moseparceller. Afstanden fra den ansøgte placering af redskabsskuret til åen var på ca. 350 meter.

Afslaget var begrundet med hensynet til bevarelsen af områdets landskabelige værdier.

I Naturklagenævnets enstemmige afgørelse hedder det bl.a.:

"Ved bedømmelsen af ansøgninger om bebyggelse efter planlovens § 35, samt naturbeskyttelseslovens § 3, lægges der navnlig vægt på planlægningsmæssige og landskabelige hensyn. I vurderingen indgår overvejelser om, hvilke konsekvenser afgørelsen kan få for fremtidige lignende sager.

Efter lovbemærkningerne til naturbeskyttelseslovens § 3 er en økonomisk herunder jordbrugsmæssig interesse ikke i sig selv tilstrækkelig til at begrunde dispensation fra bestemmelsen. En dispensation kræver tillige, at der enten er tale om et område uden særlig fredningsmæssig interesse, eller at indgrebet i sig selv ikke skønnes at medføre nogen afgørende forandring af tilstanden.

Opførelse af bebyggelse i beskyttede natur-

områder betragtes generelt som en forringelse af de landskabelige værdier. Dette gælder uanset, at der etableres afskærmende beplantning, som i nogen grad vil kunne reducere selve byggeriets synlighed i landskabet.

Ansøgerens ejendom ligger i et naturområde, som grænser op til Å, og som ikke i forvejen er præget af bygningsmæssige anlæg. På den baggrund - da Naturklagenævnet i øvrigt ikke fandt, at der forelå særlige omstændigheder til støtte for det ansøgte - stadfæstede Nævnet amtets afgørelse".

(Klagenævnets afgørelse af 2. dec. 1997, NKN j.nr. 97-131/650-0002, SNS j.nr. 1996-4316/0-0001).

213. Naturklagenævnets afgørelse om registrering af et engareal (NBSKL § 3)

Naturklagenævnet har truffet afgørelse i en sag, hvor en lodsejer uanset amtets afgørelse af, at et areal var omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, havde opløjet dette uden dispensation fra amtet.

I Naturklagenævnets afgørelse er anført bl.a. følgende:

"Efter naturbeskyttelseslovens § 3 stk. 2, nr. 4, er der forbud mod ændringer i tilstanden af ferske enge.

Ved fastlæggelsen af, om et areal opfylder be-tingelserne for at være beskyttet som fersk

eng, skal der efter lovbemærkningerne og Miljø- og Energiministeriets registreringsvejledning navnlig lægges vægt på arealets dyrk-ningshistorie, vegetationen, beliggenheden og fugtighedsforhold.

En forudsætning for, at arealer blev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 ved lovens ikrafttræden den 1. juli 1992 var, at de opfyldte betingelserne for at være beskyttede på dette tidspunkt, hvilket bl.a. kræver, at arealerne var græsklædte. Lodsejere har haft mulighed for at

fjerne græsvegetationen ved opløsning og derved undgå, at arealer blev omfattet af forbudet på tidspunktet for lovens ikrafttræden.

I dette tilfælde er der enighed om, at arealet ved omlægningen i foråret 1992 blev udlagt med græs og med grønbyg som dæksæd, samt at grønbyggen blev høstet omkring den 25. juni 1992. Endvidere er der enighed om, at der pr. 1. juli 1992 voksede græs på arealet, om end det er ejerens opfattelse, at den kraftige genvækst af vårbyg betød, at vårbyggen dominerede på dette tidspunkt. Det forhold, at græsdekke har været iblandet kornplanter i større eller mindre grad, kan ikke føre til, at arealet sidestilles med arealer, hvor græsdekke var fjernet ved lovens ikrafttræden.

Bedømmelsen af de hidtidige dyrkningsforhold og den nærmere vurdering af, om amtet i øvrigt med rette har registreret arealet som værende omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, må - efter ansøgerens opløsning af arealet i foråret 1997 - blandt andet foretages på grundlag af de fremlagte fotografier.

Et flertal på 6 medlemmer finder på baggrund af de fremlagte fotos og i overensstemmelse med amtets og Naturstyrelsens vurderinger at måtte lægge til grund, at området indtil 1992 har været omlagt sjældnere end hvert 7. - 10. år, og at omlægningshyppigheden derfor ikke udelukker arealet fra at være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Flertallet lægger herved vægt på, at luftfotografierne fra perioden 1973 - 1990 ikke viser tegn på omlægninger, samt at omlæg på enkelte af naboarealerne i denne periode har vist sig som tydelige farveændringer på grund af det lyse sand, som findes i jorden.

På baggrund af Naturstyrelsens sag-

kyndige vurdering og i overensstemmelse med amtets oplysninger finder flertallet endvidere at måtte lægge til grund, at arealet i øvrigt rummer de karakteristiske egenskaber, herunder især vedrørende vegetation, fugtighed og beliggenhed, som kendetegner ferske enge.

Ejeren har ved at opløse arealet i foråret

1997 (efter at der var indgivet klage til Naturklagenævnet) udelukket muligheden for at foretage en mere sikker bedømmelse af arealets dyrkningshistorie.

Mindretallet (3 medlemmer) finder ikke, at arealet er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

I overensstemmelse med flertallets stemmeafgivning går Naturklagenævnets afgørelse herefter ud på, at amtets registrering af engarealet som værende omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, nr. 4, tiltrædes.

Den af ejeren ønskede drift med omlægninger hvert 4. - 6. år kan således alene foretages efter forudgående dispensation fra amtet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3".

(Klagenævnets afgørelse af 5. jan. 1998, NKN j.nr. 97-131/550-0002, SNS j.nr. 1996-4316/9-0001).

214. Naturstyrelsens ophævelse af en afgørelse vedrørende registrering af engareal og sø. (NBSKL § 3).

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 3 havde et amt givet afslag på ansøgning om dræning af et areal, der var registreret som fersk eng. Sagen vedrørte dræning af en fersk eng og sløjfning af en sø.

Ejeren ankede afslaget til Naturklagenævnet, som visiterede klagesagen til afgørelse i Naturstyrelsen.

Ejeren havde købt arealet i 1993, og siden da havde det været omfattet af braklægningsordningen. Den tidligere ejer havde benyttet arealet til græsning og slet. Den nuværende ejer oplyste til styrelsen, at den tidligere ejer også havde omlagt arealet med mellemrum. Ud fra flyfotos fra 1983, 1989 og 1993 tolkede amtet, at arealet havde henligget udyrket i de pågældende år.

Naturstyrelsen kunne ikke afvise, at arealet kunne have været omlagt i de mellemliggende år og dermed have været omlagt så hyppigt, at arealet faldt udenfor beskyttelsesbestemmelsen.

På engarealet var desuden en gravet sø, efter det oplyste omkring 1960. Søen lå i den højest beliggende del af arealet, hvor der var gravet et hul på 1½-2 meters dybde. I bunden af dette hul var der ved styrelsens besigtigelse i september 1997 kun mudder, hvad der tydede på, at der kunne være en sø men kun på ca. 20 m². På siderne af det gravede hul og ud på det omgivende areal voksede tagrør på et areal, der var på over 100 m².

Naturstyrelsen ophævede amtets registreringsafgørelse, idet styrelsen ikke fandt det i overvejende grad sandsynliggjort, at engarealet var omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og heller ikke fandt, at søen opfyldte lovens størrelseskrav.

(SNS skr. af 8. april 1998, J.nr. SN 1996-4312/5-0009).